

Voederproductie Vietnam s

Fietsend door de Mekong Delta in Zuid-Vietnam passeer je een enkele keer een moderne diervoederfabriek. Daarvan gaat je hart wel even sneller kloppen, als oud-hoofdredacteur van De Molenaar. Vooral als blijkt dat veel fabrieken door Nederlandse machinefabrikanten zijn gebouwd en/of geïnstalleerd.

Wereldwijd

[Ben Kloosterman]

Op reis in Vietnam

Oud-hoofdredacteur van De Molenaar, Ben Kloosterman, maakte recent met zijn vrouw Annie een fietstocht door Vietnam. Op 19 november stapten ze met hun Koga Myata's op het vliegtuig naar Saigon. Ruim zeven weken trokken ze door de Mekong Delta en legden daarbij in totaal zo'n 1500 km af. In een serie artikelen geeft Kloosterman een beeld van het land en de (snelle) ontwikkeling van de veehouderij en visserij, met in het verlengde daarvan de diervoeder- en visvoederindustrie. Ook de rijstbouw zal in de artikelen aan bod komen.

Bij de stad My Tho bouwde de wereldwijd opererende Thaise Charoen Pokphand Group een nieuwe mengvoederfabriek met grote opslagsilo's.

De economische groei van Vietnam bedraagt sinds het begin van de jaren negentig gemiddeld 8 procent per jaar. Die groei is er vooral ook op agrarisch gebied, met in het verlengde daarvan de diervoederindustrie. Dat moet ook wel, want de groei van de bevolking is nog veel explosiever. Het aantal inwoners is in 35 jaar tijd meer dan verdubbeld: van rond 40 miljoen in 1971 naar 84 miljoen in 2006. Daarvan wonen er ruim zeven miljoen in Saigon, sinds de eenwording van Noord- en Zuid-Vietnam in 1975 Ho Chi Minh City genaamd. Deze wereldstad vormt de toegangspoort naar de vruchtbare Mekong Delta.

Het aantal inwoners van Vietnam is sinds 2006 al weer aanmerkelijk gestegen. Hoeveel, dat zal binnenkort duidelijk worden als de cijfers bekend worden van de volkstelling die op 26 december 2007 heeft plaatsgevonden. Die snelle groei van de bevolking zal in de komende jaren nog onverminderd voortgaan, want ongeveer 50 procent van de inwoners van Vietnam is jonger dan 25 jaar. De agrarische industrie - in de breedte zin van het woord - staat derhalve voor een enorme uitdaging. Die sector is echter nog steeds grotendeels kleinschalig. Dat geldt zowel voor de varkens-,

pluimvee- als rundveehouderij, alsook voor de akkerbouw, met uitzondering van de rijstverbouw. Een (zeer) grote rol is weggelegd voor de visserij.

Veehouderij

De ontwikkeling van de veehouderij en in het verlengde daarvan de diervoederproductie, kwam in Vietnam pas laat op gang. Vóór 1990 werden de dieren nog overwegend gevoerd met wat op de boerderij werd voortgebracht. De productie was bestemd voor eigen of lokale consumptie. Daarin heeft de stijgende vraag naar voedsel van dierlijke oorsprong en de toenemende werkeloosheid in de agrarische sector (ruim 60 procent van de bevolking leeft/werkt nog steeds op het platteland) de afgelopen decennia duidelijk verandering gebracht.

De grote ommekeer kwam, zeker ook qua diervoederproductie, rond 1990. Alle diervoederfabrieken waren destijds staatsondernemingen en van zeer lokale betekenis. Van industriële productie was amper sprake (8 procent), maar daarin kwam toen verandering. De (communistische) regering in Hanoi had duidelijk begrepen, mede door de ontwikkelingen in Oost-Europa, dat particulier initiatief en buitenlandse investeringen

n sterk in ontwikkeling

Fietsen door de Mekong Delta van Zuid-Vietnam (1)

absoluut noodzakelijk waren voor een economisch herstel van de Vietnamese (landbouw)economie.

Investeerders

De buitenlandse investeerders stonden als het ware direct op de stoep. De eerste buitenlandse onderneming die investeerde in het vernieuwde Vietnam was het Franse concern Proconco. Dit bedrijf was al sinds 1975 een belangrijke partner op het gebied van kunstmeststoffen. Proconco begon in 1990 met een deelname in een Vietnamese diervoederfabriek. Een jaar later verkreeg het een licentie voor de productie van diervoeders die uiteindelijk resulteerde in de oprichting van een joint venture. Deze

joint venture startte op 1 januari 1993 met de productie van diervoeders in de provincie Can Tho in de Mekong Delta, 150 km ten zuidwesten van Saigon, zoals deze stad nog overwegend wordt genoemd. Inmiddels heeft Proconco meerdere diervoederfabrieken in Vietnam (ISO 9001 – 2000 genormeerd). In het noorden van het land werd een paar jaar geleden nog een nieuwe mengvoederfabriek geopend met een capaciteit van 300.000 ton. Sinds 1999 is Proconco in de Mekong Delta ook actief op het gebied van vis- en garnalenvoer (aquafeed). Het Frans-Vietnamese concern is momenteel één van de meest succesvolle producenten van aquafeed in Zuid-Vietnam. Proconco

was aansluitend ook actief in het voorlichten van de veehouders op alle gebieden, zoals fokkerij, mesterij, voeding, ziektepreventie, opleiding, enzovoort. Dit heeft onder andere bijgedragen aan de noodzakelijke schaalvergroting, verhoging van de productie en verbetering van de kwaliteit van de veehouderij.

CP-Group

In 1994 opende de Charoen Pokphand Group (CP) de eerste mengvoederfabriek in Vietnam. Deze Thaise onderneming werd in 1921 opgericht door de gebroeders Ek Chor en Chorncharoen. In 1953 openden ze in Thailand hun eerste pluimveevoederfabriek. Nadien volgde er een wereldwijde expansie, onder

Saigon is uitgegroeid tot een moderne wereldstad met meer dan 7 miljoen inwoners, maar de elektriciteitsvoorziening is beslist niet mee gegroeid.

>> Voederproductie Vietnam sterk in ontwikkeling

andere ook in China waar CP tegenwoordig meer dan 70 mengvoederfabrieken bezit, verspreid over 27 provincies. De CP-Group is nu de op één na grootste investeerder in Vietnam met meerdere mengvoeder- en visvoederfabrieken, met name in de Mekong Delta. Recent werd nog een nieuwe mengvoederfabriek geopend ten westen van de stad My Tho, 75 km ten zuiden van Saigon. Voor dit jaar staat de bouw van twee nieuwe fabrieken gepland, een mengvoederfabriek met een capaciteit van 600.000 ton en een fabriek voor aquafeed met een capaciteit van 380.000 ton. De hoofdfilosofie van de CP-Group is dat elke bedrijfsactiviteit ten goede moet komen aan het land, de boer, de consument, de gemeenschap en natuurlijk de onderneming.

Cargill

Een andere belangrijke buitenlandse investeerder in de Vietnamese diervoeder- en aquafeedindustrie, is het Amerikaanse concern Cargill, in 1865 opgericht als graanhandelshuis. In 1995 opende Cargill in Saigon een kantoor en een Animal Nutrition Division voor de fabricage van pluimvee- en varkensvoe-

De veehouderij is nog overwegend kleinschalig.

ders. Sinds 1998 worden ook visvoerders geproduceerd. Ook zette Cargill er een pluimveeslachterij en een grote kuikenbroederij voor de lokale markt op, goed voor wekelijks meer dan één miljoen kuikens. In de afgelopen jaren zijn nog weer drie nieuwe diervoederfabrieken gebouwd; vóór 2010 staan er nog twee of drie gepland.

Actief

Andere belangrijke buitenlandse ondernemingen die actief zijn in de dier- en visvoedersector zijn het Japanse concern Japfa Comfeed, Uni-President uit Taiwan, New Hope uit China en Cheil Jedang uit Zuid-Korea.

Er is voorts een groot aantal Vietnamese dier- en visvoederbedrijven actief, verenigd in de Vietnam Animal Feed Association 'VAFA'. Dat zijn onder andere VINA, Dabaco, Lai Thieu Animal Feed, Bac Ninh Agro-products, Thanh Loi Animal Feed Enterprise, Hoan Duong (met name rond Hanoi) en Bafeco in Bac Lieu. Veel van de in de afgelopen decennia gebouwde diervoederfabrieken zijn van Nederlandse makelij, zo blijkt bij navraag. Zo bouwde Heemhorst International BV in 2004 een nieuwe fabriek voor Bafeco. Daarnaast is met name Van Aarsen uit Panheel actief in Vietnam. —

Victam Asia groeit

In Zuidoost-Azië is de productie van dier- en visvoerders, als ook de be- en verwerking van rijst- en andere graanproducten, volop in ontwikkeling. Het bestuur van Victam International besloot daarom al in 1991 om naast een vakbeurs in Utrecht, ook in Azië een dergelijke beurs te organiseren. Standplaats voor Victam Asia is Bangkok, Thailand.

Inmiddels is de beurs een begrip geworden. Directeur Henk van de Bunt van Victam International is nog altijd verrast over de aanhoudend sterke groei van de Aziatische beurs. Victam Asia 2008, die zijn poorten opent van 5 maart tot en met 7 maart, heeft een met 40 procent toegenomen netto-standoppervlakte ten opzichte van de voorgaande editie. Het aantal stands is toegenomen van 120 tot 145. De Verenigde Staten is met 23 stands het best vertegenwoordigd, direct gevolgd door het gastland Thailand en China, met elk 21 exposanten. Opmerkelijk is de stijging van het aantal deelnemers uit de grondstoffen- en additievensector met naast diverse Chinese producenten bekende namen als DSM, Novus, Kemira, Biomin, Vitamex, Omega proteïne, Gepro en Griffin. Het Queen Sirikit National Convention Center is geheel volgeboekt. Voor het eerst zijn ook enkele stands geplaatst in de foyer. „De beurs van 2006 was met vierduizend bezoekers uit 51 landen meer dan geslaagd. Maar we verwachten, mede op basis van de vooraanmeldingen, dat het bezoekersaantal substantieel zal toenemen.”

Naast de beurs vinden ook vier vakcongressen plaats. De Feed Ingredients & Additives Asia Pacific-conference is gewijd aan de markt en toepassing van voederadditieven in Zuidoost-Azië. Petfood Forum richt zich op de ook in deze regio groeiende vraag naar huisdiervoeders. Het Aquafeed-congres gaat in op de toekomst van de visteelt in Azië. De Thai Feed Mill Association organiseert in samenwerking met het Thaise ministerie van Landbouw een diervoedersymposium.

Organisator Victam International grijpt de bijeenkomst in Bangkok aan om de nieuwe voorzitter voor te stellen. Hans Noordenbos zal na vier jaar voorzitterschap van de Stichting Victam zijn taken overdragen aan medebestuurder André Oosterveld.

Langs de wegen is vrijwel continu sprake van een kleurrijk aanbod van groenten, fruit, vlees, vis, en andere koopwaar.